

potentieel.

U doet de deur nog niet dicht. Ik vind uw argumenten om het aanbod niet uit te breiden, wel bedenkelijk. Frequentie en amplitude zijn erg belangrijk om een volwaardig alternatief en een volwaardig voorstadsnet aan te bieden. We rekenen erop dat u na de afwerking van de studies meer duidelijkheid creëert en meer perspectief voor voorstadsnetten biedt.

Als voorzitter voeg ik eraan toe dat de commissie de verschillende studies na de afronding en de voorstelling in de raden van bestuur zal vragen om ze in het Parlement toe te lichten.

16.14 **Jacqueline Galant**, ministre: J'entends tout ce que vous dites mais ce ne sont pas mes arguments, ce sont les premiers éléments qui viennent des différentes études en cours aujourd'hui. Il n'y a aucune conclusion qui est tirée, aucune présentation officielle n'a eu lieu au sein des conseils d'administration. Je suis d'accord de venir ici au sein du parlement mais il y a des organes de gestion qui sont souverains et je dois respecter le travail qui est fait au sein de ces organes de gestion.

16.15 **Jef Van den Bergh** (CD&V): Na de voorstelling in de raden van bestuur kunnen wij ze hier bespreken. Dat lijkt mij een goede afspraak.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

17 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Inez De Coninck aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "het nieuwe sociaal conflict bij Belgocontrol" (nr. 9171)
- de heer David Geerts aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de sociale onrust bij Belgocontrol" (nr. 9217)
- de heer Luk Van Biesen aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de eventuele staking bij Belgocontrol" (nr. 9248)
- de heer Gilles Vanden Burre aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de stakingsaanzegging bij Belgocontrol" (nr. 9276)
- mevrouw Karine Lalieux aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de

Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "de sociale en financiële situatie van Belgocontrol" (nr. 9416)

- de heer Veli Yüksel aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "het sociaal overleg bij Belgocontrol" (nr. 9726)

17 **Questions jointes de**

- Mme Inez De Coninck à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "le nouveau conflit social chez Belgocontrol" (n° 9171)

- M. David Geerts à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "le malaise social chez Belgocontrol" (n° 9217)

- M. Luk Van Biesen à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "l'éventuelle grève chez Belgocontrol" (n° 9248)

- M. Gilles Vanden Burre à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "le préavis de grève à Belgocontrol" (n° 9276)

- Mme Karine Lalieux à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "la situation sociale et financière de Belgocontrol" (n° 9416)

- M. Veli Yüksel à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "la concertation sociale chez Belgocontrol" (n° 9726)

De voorzitter: Mevrouw De Coninck is niet meer aanwezig.

17.01 **David Geerts** (sp.a): Mevrouw de minister, blijkbaar hebben de verschillende vakorganisaties op 1 februari 2016 een stakingsaanzegging ingediend. De reden is de herstructurering van de wettelijke pensioenverplichtingen. Het KB waarover men in de wandelgangen spreekt, heeft het over een verhoging van de leeftijd van beschikbaarheid van 55 naar 60 jaar. De vakorganisaties vrezen voor een gebrek aan luchtverkeersleiders, met name in het kader van de vervanging en dergelijke. Dat zou kunnen leiden tot onveilige operationale situaties.

De leden van deze commissie hebben Belgocontrol al meermaals bezocht. De CEO van Belgocontrol is ook al in deze commissie geweest. Op 18 maart zei hij het volgende: "De

personeelsaantallen zijn sinds een aantal jaren sterk afgenomen. Ook de investeringen worden afgebouwd. Een inhaaloperatie dient zich aan, zowel inzake personeel als inzake investeringen.”

Welke stappen werden of worden ondernomen om een oplossing te bieden aan het sociaal conflict?

Erkent men het feit dat het personeelstekort weegt op de veiligheid van het luchtverkeer in België en dat maatregelen in deze nodig zijn?

Is de regering van plan om het KB tot de herstructurering van de wettelijke pensioenverplichtingen aan te passen?

17.02 Luk Van Biesen (Open Vld): Mevrouw de minister, Belgocontrol is een oud zeer. De laatste jaren kwam Belgocontrol in deze commissie naar voren als een stiefmoederlijk behandelde of slecht bediende overheidsinstelling. Er is effectief bijzonder weinig in geïnvesteerd. Ook de problematiek van de luchthavens is daarin heel gekend.

Nu is er een stakingsaanzegging om twee redenen: na twintig maanden is er nog altijd geen werk gemaakt van de extra luchtverkeersleidersaanwervingen en de uitwerking van de eindeloopbaanregeling.

We moeten het ook hebben over de minimale dienstverlening in het geval van een staking. Belgocontrol organiseert ons luchtruim. Het aan de grond houden van vliegtuigen zou voor dit land een financiële en economische ramp betekenen.

Mevrouw de minister, kunt u ons informeren waarom die extra luchtverkeersleiders nog niet zijn aangenomen? Kunt u ons informeren hoever u staat met de uitwerking van de eindeloopbaanregeling? Een ander punt is dat van de minimale dienstverlening, ook in het overheidsbedrijf Belgocontrol. Hoever staat u met het ontwerp van tekst? Hebt u andere maatregelen kunnen nemen om alsnog de staking te vermijden?

17.03 Karine Lalieux (PS): Monsieur le président, madame la ministre, je ne vais pas répéter tout ce que mes collègues ont dit mais il y a effectivement un préavis de grève pour deux raisons: pas d'engagement de personnel supplémentaire promis et règlement de fin de carrière.

Une tentative de conciliation a eu lieu avec la

direction et elle a échoué.

Quelles actions avez-vous entreprises pour répondre aux revendications des syndicats et apaiser le climat social de l'entreprise? Allez-vous vous assurer des crédits budgétaires nécessaires pour assurer le financement du contrôle aérien? Pour l'ensemble de l'année 2016, vous savez qu'il y a un trou dans le budget initial. Allez-vous régler ce problème prochainement lors du contrôle budgétaire?

J'ai aussi appris que les syndicats, au lieu de se retourner vers les clients, comme préavis de grève, ne faisaient pas la formation pour la route Leuven Rechtdoor. On sait que cette route est imposée par le tribunal moyennant des astreintes fortes pour l'État fédéral à partir du 1er mars ou du 1er avril. C'est un vrai problème! Les formations n'ayant pas lieu, les avions ne seront pas orientés et cela coûtera encore plus cher à l'État fédéral si ce conflit social dure. J'espère, madame la ministre, que vous avez fait des interventions pour éviter ces astreintes.

17.04 Veli Yüksel (CD&V): Mevrouw de minister, er heerst opnieuw sociale onrust bij de luchtverkeersleiders van Belgocontrol. De discussie gaat over heel wat problemen, van slechte bureaustoelen over veiligheid van de software tot eindeloopbaanregeling. De vakbonden dreigen met een verharding van de protestacties. Het overleg van vorige week tussen uw kabinet en de vakbonden zou weinig hebben opgeleverd. Men betreurt dat noch de minister bevoegd voor Belgocontrol noch de minister bevoegd voor Pensioenen, aanwezig was. De regering wenst dat er in overleg met de sociale partners en zonder dat er afbreuk wordt gedaan aan het stakingsrecht, een voorstel wordt uitgewerkt waardoor in geval van staking toch wordt voorzien in een gegarandeerde dienst.

Mevrouw de minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot het sociale overleg voor de veertien gesignaleerde probleempunten?

Op welke wijze faciliteert u het sociaal overleg? Hoe kijkt u aan tegen de kwestie van de aanwezigheid van de ministers bij het overleg?

Welke criteria bepleit u bij uw collega, bevoegd voor Pensioenen, inzake de zwaarte van beroep?

Wat is de stand van zaken en het vooropstelde tijdsplan met betrekking tot de gegarandeerde dienstverlening?

17.05 **Jacqueline Galant**, ministre: Chers collègues, la direction et les syndicats de Belgocontrol ont conclu un accord en juin 2014 prévoyant notamment des mesures transitoires pour le personnel ayant atteint l'âge de la mise en disponibilité en 2014, 2015 et 2016. Ces mesures transitoires ont été mises en œuvre. En matière de recrutement, 13 nouveaux aspirants contrôleurs aériens ont été recrutés en 2015 conformément au plan de besoin du personnel 2015.

Het aantal vereiste luchtverkeersleiders hangt onder meer af van de ingezette systemen en werkprocedures, van het productiviteitsniveau en van de verkeersdrukke. Indien er op bepaalde ogenblikken een personeelstekort is, wordt de verkeersstroom aangepast. Dat heeft wel impact op de performantie van het bedrijf en de dienstverlening, maar niet op de veiligheid.

Op 1 februari 2016 dienden de vakorganisaties van Belgocontrol een stakingsaanzegging in. Als reactie hierop werd binnen de drie dagen, op 4 februari, zoals voorgeschreven in het syndicale statuut, een eerste verzoeningsvergadering belegd. Daar werd afgesproken om de eisen te bespreken in drie verzoeningsvergaderingen, met name op 8, 9 en 12 februari, met de bedoeling om tot een akkoord te komen.

De verzoening is mislukt. Er is met name geen overeenkomst gevonden rond de dossiers van de beschikbaarheid. De beschikbaarheidskwestie betreft de luchtverkeersleiders die getroffen worden door de twee pensioenhervormingen sinds 2011. De beslissingen die daaromtrent noodzakelijk zijn, kaderen in de pensioenhervorming en de discussie over de zware beroepen, waar de regering aan werkt.

De gesprekken tussen de directie en de vakbonden inzake minimale dienstverlening zijn in 2015 gestart en worden in 2016 voortgezet. Er zijn verschillende ontwerp teksten gemaakt en besproken, maar tot op heden werd nog geen akkoord gevonden.

Mon cabinet et le cabinet du ministre des Pensions ont rencontré les organisations syndicales le 23 février afin de relancer le dialogue social. Une proposition de solution a été formulée prévoyant le relèvement progressif de la mise en disponibilité de 55 à 58 ans à l'horizon de 2022.

De voorgestelde oplossing moet nu worden besproken binnen de socialeoverlegorganen van het overheidsbedrijf. In het debat mag de

veiligheid van de luchtvaartnavigatie natuurlijk niet uit het oog worden verloren. Ongeacht hun leeftijd ondergaan de luchtverkeersleiders medische onderzoeken en moeten zij geschikt worden verklaard om hun licentie te behouden.

Men moet bij het organiseren van opleidingen en het uitstippelen van loopbanen rekening houden met de cognitieve veroudering, opdat elkeen kan bijdragen tot de veiligheid van de luchtvaartnavigatie naar gelang van zijn capaciteiten en ervaring.

Wat de kennisoverdracht en de wederinschakeling op het einde van de loopbaan betreft, moet Belgocontrol zoals alle bedrijven de verschillende mogelijkheden verkennen door rekening te houden met de technologische vooruitgang en de evolutie van de werkmethoden. Het aantal vereiste luchtverkeersleiders hangt onder andere af van de ingezette systemen en werkprocedures, het productiviteitsniveau en de verkeersdrukke. Indien er op bepaalde ogenblikken een punctueel personeelstekort is, wordt de verkeersstroom aangepast. Dat heeft wel een impact op de performantie van het bedrijf en de dienstverlening aan de klanten, maar niet op de veiligheid.

Enfin, j'ai déposé une demande pour le conclave budgétaire quant au financement nécessaire de Belgocontrol. Les négociations commenceront fin de ce mois. Pour répondre par rapport à Leuven Rechtdoor, les négociations sont toujours en cours. Je ne peux donc pas vous dire aujourd'hui s'il y aura réellement un retard ou non.

17.06 **David Geerts** (sp.a): Mevrouw de minister, dank u voor uw uitgebreide antwoord. Wij konden vandaag lezen dat de staking opgeschort is en dat men opnieuw aan tafel gaat zitten. Ik vind dat een goed signaal. Ik zal mij er in mijn repliek niet verder mee mengen. Ik meen dat het sociaal overleg opnieuw volop kans moet krijgen. Laten wij hopen dat die kans benut wordt.

17.07 **Luk Van Biesen** (Open Vld): Mevrouw de minister, ik druk dezelfde hoop uit. Ten eerste hoop ik dat het sociaal overleg tot resultaat zal leiden. Ten tweede hoop ik dat u als minister tijdens het begrotingsconclaf voldoende op de tafel zult kunnen slaan om het zorgkind Belgocontrol eindelijk nieuw leven in te blazen.

Wij klagen al jaren over de moeilijke werking van die instelling. Het is hoog tijd dat wij een definitieve oplossing krijgen. Wij rekenen daarvoor op u.

17.08 **Karine Lalieux** (PS): Je remercie également Mme la ministre. Tant mieux si le préavis est levé et que la concertation sociale fonctionne. Je pense qu'il y a vraiment un besoin de personnel supplémentaire car lorsqu'il n'y a pas assez de personnel, c'est l'entreprise qui paie directement le prix puisque ses affaires diminuent.

Le 21 mars, c'est demain. Si jamais cette formation ne commence pas, cela risque de coûter beaucoup plus cher à l'État. J'ai posé la même question au ministre des Pensions pour voir ce qu'il fait de son côté. Nous savons qu'il y a un problème aujourd'hui à Belgocontrol en raison des réformes successives votées par la majorité.

J'espère aussi que vous trouverez du budget – je crois que vous avez une très très grande demande – dans le cadre du conclave budgétaire qui va commencer dans quelques semaines.

17.09 **Veli Yüksel** (CD&V): Mevrouw de minister, bedankt voor het uitgebreide antwoord. U hebt echter niet geantwoord op de vraag over de stand van zaken en de timing van de gegarandeerde dienstverlening. Ik had daar toch graag nog antwoord op gekregen.

Globaal genomen meen ik dat het een goede zaak is dat er opnieuw wordt gepraat en dat men in het kader van het sociaal overleg de problemen die er vandaag zijn bij Belgocontrol kan oplossen. Ik hoop dat u ook uw gewicht in de schaal werpt om tot een onderhandelde oplossing te komen en dat u overleg zult plegen met uw collega van Pensioenen.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

18 **Vraag van de heer Alain Top aan de minister van Mobiliteit, belast met Belgocontrol en de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, over "treintrajecten op de NMBS-app" (nr. 8786)**

18 **Question de M. Alain Top à la ministre de la Mobilité, chargée de Belgocontrol et de la Société Nationale des Chemins de fer Belges, sur "les liaisons ferroviaires disponibles sur l'application de la SNCB" (n° 8786)**

18.01 **Alain Top** (sp.a): Mevrouw de minister, ik wil even kort aangeven dat ik hier in mijn vraag louter een voorbeeld wil geven van hoe de app fout werkt maar ook hoe de webapplicatie voor de treintrajecten in het weekend fout werkt. Ik heb net nog een test gedaan en tot vandaag is het nog altijd even fout. Ik doe het ook voor andere

trajecten. Het blijft even fout.

Als men in het weekend een treintraject van Harelbeke naar Antwerpen zoekt, stelt zowel de app als de webapplicatie voor om een traject te nemen via Kortrijk. De trein keert dus voor alle duidelijkheid van Harelbeke terug naar Kortrijk om van daaruit naar Antwerpen te vertrekken. Dat is dus eigenlijk een verlenging van de rit. Alle vervoerbewijzen met een aangeduide reisweg tussen Harelbeke en het noordelijker gelegen station Antwerpen zijn dan niet geldig omdat het traject via Kortrijk in dit geval een omweg is. De app en de webapplicatie tonen in dit geval nochtans geen enkel traject met een overstap in Gent-Sint-Pieters of Mechelen terwijl dit nochtans het traject zou moeten zijn. Dat is helemaal onlogisch wanneer men ziet dat het aangegeven traject via Kortrijk daarnaast ook nog eens een half uur langer duurt dan het vermelde traject via Gent of Mechelen.

Daarom had ik graag een antwoord gekregen op mijn vragen. Op een aantal vervoerbewijzen staat de reisweg vermeld. Het is dus niet alleen zo dat men eerst en vooral langer op de trein zit en een omweg maakt, daarnaast kan men ook nog eens een boete krijgen. Kan iemand in dit geval een boete krijgen, als men de omweg volgt via het aangegeven traject op de applicatie of op de webapplicatie?

Een laatste vraag. Om welke reden worden niet alle mogelijke treintrajecten gepresenteerd?

18.02 **Minister Jacqueline Galant**: Mijnheer Top, voor de te volgen reisweg zijn volgende bepalingen van kracht. Als op een ticket geen "reisweg via" vermeld staat, moet de reiziger de kortste weg nemen tussen het vertrek- en aankomststation op zijn ticket. Staat op het ticket wel "via" vermeld staat, dan is de reiziger verplicht om deze reisweg te volgen. De reiziger mag zich op dezelfde lijn ook niet verwijderen van zijn vertrekpunt om er vervolgens weer te passeren. Hij mag ook zijn aankomststation niet voorbijrijden en daarna terugkeren.

De reglementering is op dit punt inderdaad complex. De NMBS herbekijkt de reglementering op dit moment om ze klantgerichter, duidelijker en meer in overeenstemming met de werkelijkheid te maken.

De informatie uit de NMBS-app vermeldt dat deze reisweg niet is toegestaan voor eender welk vervoerbewijs. Om via Kortrijk te reizen moet de klant een vervoerbewijs heen en terug hebben